

Міністерство освіти і науки України

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
СТУДЕНТІВ (НДРС)
ДОНБАСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
МАШИНОБУДІВНОЇ АКАДЕМІЇ**

Краматорськ 2008

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор _____ В. А. Федорінов
" ____ " _____ 2008 р.

ПРИЙНЯТО

на засіданні вченої ради

Протокол № __ від " __ " _____ 2008 р.

Вчений секретар _____ О. М. Кулік

УЗГОДЖЕНО

Голова профкому _____ А. Д. Кошовий

Головний бухгалтер _____ І. А. Цюпа

Юрисконсульт _____ Д. Г. Шарабан

1. Загальні положення

1.1. Науково-дослідна робота студентів (НДРС) у ДДМА – це комплекс заходів навчального, наукового, управлінського і організаційно-методичного характеру, націлених на підвищення якості освітнього процесу на основі розвитку у студентів навичок наукових досліджень стосовно обраної спеціальності (напрямку підготовки).

1.2. НДРС включає такі форми:

- роботу, що проводиться у навчальний час (НДРС);
- НДРС, що виконується в позанавчальний час;
- організаційно-масові заходи, що стимулюють розвиток НДРС.

2. Керівництво НДРС

2.1. Загальне керівництво і координацію НДРС в академії здійснює рада НДРС у такому складі:

голова ради – перший проректор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи;

заступник голови ради – проректор з наукової роботи та зовнішніх зв'язків;

члени ради – голова студентського наукового товариства, голова ради молодих вчених і спеціалістів, декани факультетів, їхні заступники з НДРС, по 2 викладачі від кожного факультету, які активно займаються науковою роботою, секретар ради, відповідальні від навчального відділу і наукової частини; заступник голови студентського самоврядування з НДРС.

2.2. Персональний склад ради НДРС і план її щорічної роботи затверджується ректором академії. Рада НДРС академії звітує про результати своєї роботи перед вченою радою академії.

2.3. На факультетах науковими керівниками НДРС є заступники деканів – куратори НДРС, а на кафедрах академії керівниками НДРС є викладачі, які відповідають за НДРС на кафедрах.

2.4. Структура керівництва НДРС ДДМА наведена у додатку 1.

2.5. Основним методом заохочення студентів академії до науково-дослідної роботи є залучення їх у «Програму роботи з обдарованими студентами».

2.6. Головною ланкою, що безпосередньо реалізує всі форми НДРС і відповідає за її результати, є кафедра. Безпосередньо керівництво науковою роботою студентів здійснюють викладачі та наукові працівники. Конкретна робота щодо залучення студентів до наукової творчості повинна бути включена як до індивідуального плану роботи викладача, так і до укладеного з ним контракту.

3. Форми і методи організації НДРС

3.1. Форми НДРС

Основними формами наукової творчості студентів є:

3.1.1. Науково-дослідна робота, передбачена навчальними планами:

- оволодіння фундаментальними знаннями, необхідними для успішного вивчення подальших курсів, ознайомлення з методологією та основами наукових досліджень

- науково-дослідна робота (НДР), що входить до навчальної програми;

- виконання лабораторних та практичних робіт з елементами наукових досліджень;

- дослідна робота, що виконується на практиках;

- наукові реферати за отриманою темою;

- реферативні дослідження зі спецкурсів;

- домашні роботи, завдання з елементами творчого пошуку;

- виконання курсових проектів і робіт з елементами наукових досліджень і ОКР;

- виконання дипломних проектів і кваліфікаційних магістерських робіт дослідницького характеру або з елементами наукових досліджень і ОКР.

3.1.2. Науково-дослідна робота, що виконується в позанавчальний час – це індивідуальна робота студента під керівництвом наукового керівника – наставника творчої групи (у тому числі у рамках Програми роботи з обдарованими студентами), робота студентів у наукових гуртках і семінарах, їх участь у госпдоговірних, бюджетних та інноваційних роботах, участь у міжнародних дослідженнях за договорами (контрактами), робота у науково-дослідних підрозділах академії, студентських науково-дослідних лабораторіях (НДЛ) тощо.

3.1.3. Участь у організаційно-масових заходах за підсумками НДРС:

- студентські наукові конференції;

- студентська олімпіада (предметні олімпіади і конкурси зі спеціальностей);

- конкурси на кращу наукову роботу студентів;

- конкурси дипломних проектів і магістерських кваліфікаційних робіт;

- підготовка і випуск збірників наукових праць студентів.

3.2. Організація НДРС за курсами.

Основні заходи з проведення НДРС на 1–5 курсах

1. Виконання лабораторних і практичних робіт з елементами досліджень.

2. Участь студентів у роботі кафедральних гуртків (секцій) за НДРС.

3. Участь у студентській науково-технічній конференції (доповідь).

4. Участь у предметних олімпіадах.

5. Підготовка індивідуального реферату за поглибленим вивченням однієї з дисциплін навчального плану (з достатнім бібліографічним оглядом).

6. Виконання НДРС за індивідуальним завданням на кафедрах, у наукових лабораторіях та наукових школах.

7. Підготовка тез або доповідей для участі в регіональних та загальноукраїнських конференціях.
8. Підготовка наукової статті або заяви на винахід (участь у підготовці).
9. Виконання курсових проектів із елементами досліджень.
10. Виконання елементів НДР у період проходження виробничої та переддипломної практик.
11. Участь у конкурсах на кращу наукову роботу.
Доцільно видавати завдання для НДРС на молодшому курсі з переходом та з поглибленням завдання з курсу на курс.

Додаткові заходи на 4–5 курсах

1. Виконання науково-дослідної роботи відповідно до індивідуальних завдань.
2. Участь у науковому семінарі випускаючої кафедри.
3. Участь у конкурсі зі спеціальності.
4. Розробка, обговорення і затвердження на кафедрі теми дипломного проекту, що включає завдання на виконання науково-дослідної частини.
5. Виконання НДР під час дипломного проектування.
6. Участь у конкурсах дипломних проектів (робіт).
7. Оформлення звіту за науковим дослідженням і подання його як роботи для участі в регіональному або загальноукраїнському конкурсах.

Додаткові заходи для магістрів

1. Виконання науково-дослідної роботи за індивідуальним завданням кафедри, наукової лабораторії. Підготовка наукової статті або замовлення на винахід за результатами цієї роботи.
2. Співкерівництво студентами молодших курсів, які беруть участь у роботі наукових гуртків на випускаючих кафедрах.
3. Доповідь на науковому семінарі кафедри.
4. Доповідь на науково-технічній конференції студентів.
5. Участь у конкурсі зі спеціальності для магістрів.

4. Організація НДРС на загальноосвітніх та загальнотехнічних кафедрах

Основною формою організації НДРС на загальноосвітніх та загальнотехнічних кафедрах є наукові гуртки і семінари. Метою наукового семінару є залучення студентів до поглибленого вивчення дисциплін навчальної програми, теоретичних основ профільованих курсів, ознайомлення студентів із сучасними досягненнями науки і техніки, розширення їхнього наукового кругозору. У цій роботі повинні брати участь не менше ніж 15% студентів, які вивчають дисципліну кафедри. За результатами роботи кафедра щорічно проводить студентську наукову конференцію. Бажано, щоб вона мала регіональний статус і до участі

в ній запрошувалися студенти інших ВНЗ. Частина студентських доповідей заслуховується на пленарному засіданні, частина – на навчальних заняттях, а інші подаються у вигляді рефератів. Крім цього, студенти – члени наукових гуртків і семінарів повинні брати участь у щорічній олімпіаді, яка проводиться по профільним дисциплінам кафедри. Перелік і терміни проведення конференцій та олімпіад узгоджуються із секретарем ради НДРС.

Успішна участь у конференціях і олімпіадах заохочується додатковими балами за рейтинговою системою оцінки дисциплін, що читаються кафедрою. Крім конференцій та олімпіад, на кафедрах повинні виконуватися інші форми і методи організації НДРС, що вказані в третьому розділі і відповідають профілю кафедри.

Після завершення всіх видів робіт по НДРС на даній кафедрі відповідальний за цю роботу передає всю необхідну інформацію викладачам – відповідальним за НДРС з кожної спеціальності.

5. Організація НДРС на спеціальних кафедрах

Завідувач випускаючої кафедри разом із відповідальним за НДРС з даної спеціальності здійснює розподіл студентів за творчими групами і закріплення їх за відповідними викладачами кафедри. У процесі навчання на кафедрі використовуються всі види НДРС, перераховані в третьому розділі. Викладач, відповідальний за НДРС, контролює виконання НДР кожним студентом і веде облік виконаних робіт з НДР, починаючи з першого курсу. Після закінчення навчання кожний студент, що виконав певний обсяг робіт з НДР, отримує відповідне посвідчення (див. додаток 2).

6. Форми стимулювання НДРС

6.1. До форм, що стимулюють розвиток НДРС, належать:

- додаткові бали в рейтинговій системі оцінки знань за навчальними дисциплінами;
- участь студентів у пошукових і фундаментальних НДР, міжнародних, федеральних, галузевих і регіональних наукових і науково-технічних програмах з оплатою праці;
- подання кандидатур студентів на присвоєння стипендій Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, стипендій обласної ради, підприємств, академії та інших з урахуванням досягнень у НДРС – преміювання кращих студентів за наслідками НДРС;
- публікації статей студентів у наукових виданнях.

6.2. Результативність НДРС враховується під час проведення огляду-конкурсу НДРС кафедр академії. Розміри преміювання керівників НДРС за підсумками роботи визначаються відповідно до Положення ДДМА про преміювання.

Враховуються такі показники результативності роботи:

- доповіді на конференціях, публікації;
- участь у конкурсах, виставках, олімпіадах та ін.;
- заявки на об'єкти інтелектуальної власності;
- участь студентів в інноваційній діяльності;

6.3. Керівництво науковою роботою студентів враховується в індивідуальному плані роботи викладача, також під час підведення підсумків конкурсу на Кращі імена ДДМА.

6.4. Зацікавленість студентів займатися науково-дослідною роботою обумовлена як внутрішньою, особистісною схильністю, так і мотиваціями підвищення престижу під час проведення рейтингу студентів і присвоєння студенту почесного звання «Кращий студент ДДМА», а також під час конкурсного відбору студентів для вступу до магістратури академії, можливість подальшого навчання в аспірантурі.

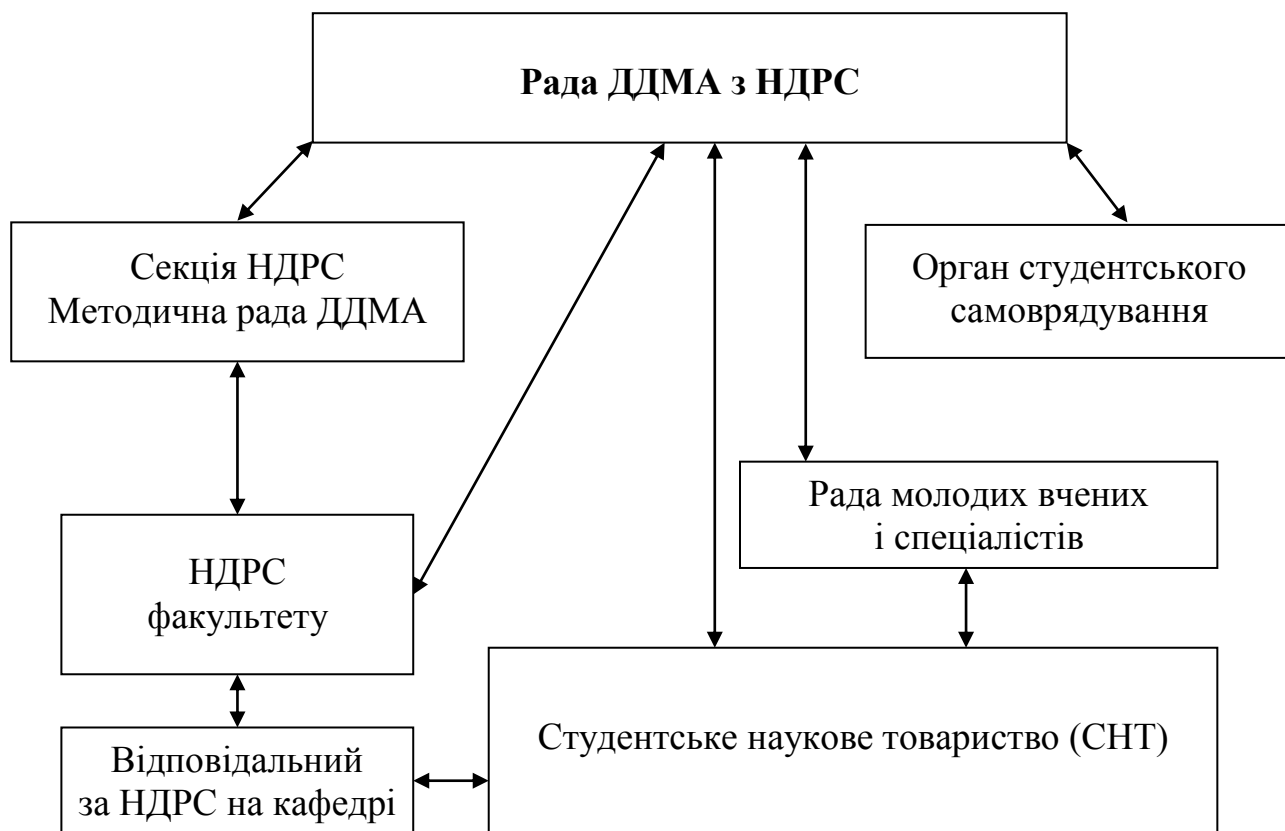
7. Матеріально-технічне забезпечення НДРС

7.1. НДРС реалізується на науковій і науково-дослідній базі відповідних кафедр, навчальних лабораторій і наукових підрозділів ДДМА, а також на підприємствах, базових кафедрах та інших організаціях, з якими здійснюються спільні науково-дослідні роботи. Усі підрозділи академії надають усіляку допомогу кафедрам в організації і проведенні НДРС.

7.2. Фінансування організаційно-масових заходів з науково-дослідних та навчально-дослідних робіт студентів (олімпіади, конкурси, конференції, участь студентів у зовнішніх заходах із НДРС, преміювання студентів) здійснюється, як правило, зі спецкоштів академії.

ДОДАТОК 1

Структура керівництва НДРС Донбаської державної машинобудівної академії (ДДМА)

ДОДАТОК 2

Додаток
до диплому про вищу освіту
№ _____

**ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА
МАШИНОБУДІВНА
АКАДЕМІЯ**

РАДА ДДМА З НДРС

ПОСВІДЧЕННЯ № _____
Видано _____
(П.І.Б.)

У тому, що він (вона) за період навчання в академії виконав (ла) такі елементи науково-дослідної роботи:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Голова ради з НДРС
Перший проректор ДДМА

м. Краматорськ

Дата „___” _____ 20__ р.

Для кращих студентів за рішенням кафедри в посвідченні може бути таке доповнення: _____
(П.І.Б.)

виявив схильність до роботи творчо-дослідницького характеру і рекомендується для роботи на наукомістких виробництвах і подальшого заняття науковою діяльністю.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
СТУДЕНТІВ (НДРС)
ДОНБАСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
МАШИНОБУДІВНОЇ АКАДЕМІЇ

Підп. до друку . Формат 60 x 84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 0,47. Обл.-вид. арк. 0,39.
Тираж 70 прим. Зам. № 121.

Видавець і виготівник
«Донбаська державна машинобудівна академія»
84313, м. Краматорськ, вул. Шкадінова, 72.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК №1633 від 24.12.03.